

ALT EMPORDÀ

Periòdic Nacionalista
Adherit a la LLIGA REGIONALISTA

REDACCIÓ i ADMINISTRACIÓ
CERVANTES, 1, 1.er

FIGUERES

13 d'Octubre 1917

Preu: 10 cèntims

Any I - N.º 27

MODERNA FARMACIA
CUSÍ-GARRIGA
FIGUERAS

PURA
MEDICAMENTA

Havent deixat de regir la censura militar, als judicis de la qual no hem volgut subjectar-hi "ALT EMPORDÀ", reemprenem avui la seva publicació per espai d'unes setmanes interrompuda.

L'interupció

El bon senty de nostres llegidors ens lliuraria quasi d'una explicació per la suspensió temporal en la publicació d'Alt Empordà. Mes volem donar-la des d'ara, perquè resti millor definida la nostra actitud.

Es tan afrós, és tan monstruós el procedir dels governants que acaben de liquidar l'Estat Espanyol si no s'hi posa ràpid aturador, davant els anhels renovadors de gran part dels ciutadans que poblen les terres ibèriques, enfront les manifestacions agudes del malestar i crisi general que mants llustres de desgovern han produït, que tot pot justificar-se davant tal estat de coses, menys el consentiment vilipendiós o la tolerància aparent deguda a l'amordaçament de les plomes.

Perçò callarem abans d'escriure coses anodines i enganyoses pels llegidors, quan la censura s'extremà passant a mans d'una institució la qual, si bé és cert, té la missió altíssima de defensar el territori de l'Estat i de la Pàtria, en bona doctrina constitucional i segons els principis del dret públic modern, no deuria tenir la desagradable tasca d'intervenir en les publicacions per mitjà de les quals l'opinió pública es posa de

manifest criticant, lloant o encaminant les correnties ciutadanes, sinó en vertader cas de «estat de guerra», no quan els governants cometen l'abús i la ficció legal de sotmetre els ciutadans a un estat de coses parell sense motiu suficient.

Els problemes capitals que interessaven a l'opinió, no podien tractar-se. Les manifestacions del malestar popular havien d'escamotejar-se. La constatació d'errors i abusos era interdita. El periòdic censurat, si volia dir quelcom d'actualitat havia de fer el joc als governants. I això mai... Primer callar. I per ço callarem, esperant l'hora en què d'acord amb els nostres «leaders» poguéssim parlar alt i clar.

Algú dirà: Es que aquesta hora ha arribat? Es que ara existeix llibertat absoluta en les coses a tractar per la premsa? Es que potser no hi ha encara una censura que limita la llibertat d'expressió del pensament? Es que s'han restablert totes les constitucionals garanties?

Certament que no. Però, per una part, la censura dona ja més ample marge al periodista d'ençà que ha passat en mans de funcionaris del poder civil, i han canviat les circumstàncies, i, per altre costat, nosaltres que, ademés de per interessos d'ordre general, vetllem per interessos locals,

davant la proximitat d'unes eleccions municipals no podem deixar sense el seu més fàcil i eficaç orgue d'expressió a la «Lliga Nacionalista de l'Alt Empordà» i a la seva Comissió d'Acció Política, ni podem privar-nos d'un mitjà per a orientar als nostres ciutadans.

Així, doncs, tornem altre cop a la brega, per Catalunya, per l'Alt Empordà, per Figueres, i per l'Espanya Gran.

L'Assemblea de Parlamentaris

La vinent reunió a Madrid de la primera Comissió.

Els diaris s'ocupen de la pròxima reunió d'assembleistes a Madrid, al Congrés, i amb aquest motiu compliquen o tergiversen la veritat simple i clara, i prou eloqüent i forta en la seva simplicitat perquè se l'exornin amb aditaments fantàstics. La reunió que dintre pocs dies es celebrarà, no és pas reunió general de l'Assemblea sinó particular de la primera Comissió. A Barcelona han laborat i s'han reunit en el més discret silenci els membres de la primera Comissió, i ara cal que presentin les seves tasques al judici dels assembleistes no catalans assignats a aquell primer grup.

Qüestions essencials de l'estructura política, de l'efectivitat constitucional, han estat acuradament, pregonament estudiades, i sobre elles hi ha hagut acord. Som a l'aurora d'un Estat definit i positiu. Aquesta fou, aquesta és, aquesta cal que sigui l'essència i la naturalesa de l'Assemblea: una gran tasca moderna i civil, l'oferiment als pobles hispànics d'una autèntica i poderosa idealitat política, la creació d'una ànima col·lectiva servida per organismes eficients.

Vetaquí una era realment nova dins la història política espanyola; vetaquí una funció creadora absolutament necessària i inarjonable; vetaquí una concordança amb un sentit polític del nostre segle, i dels pobles que van a l'avantguarda europea.

En el silenci

Al recomençar avui en les nostres columnes l'obra d'abans iniciada, i que les

circumstàncies pervingudes d'esdeveniments ja passats i jutjats havien fet que s'estronqués, ens cal renuar-la amb aquella mateixa fè i confiança que de sempre ens guia en la ben estimada lluita, de la qual en som seguidors, per tal d'obtenir la perfecta renovació de les velles teories governamentalistes que fins avui havien dominat exclusivament en els retaules de l'Espanya quieta i espaordida.

I més que abans, amb la confiança abrivada per nous ajuts que són oferts, amb el delit intensificat per un ambient propici, posem el nostre esforç i voluntat sota el guiatge dels homes que porten la davantera en la tasca renovadora que avui alçaprema tantes energies abandonades, tants dalers desconeguts enmig de la raquítica vida pública i ciutadana espanyola.

Quan s'han d'ocultar els veritables sentiments, quan la veu ha de pendre caïences fingides, tant-se-val interrompre el diàleg començat. Així hi queda, si més no, el joi de comparar els dos estats de opinió, — el d'abans i el d'ara, — i de treure'n les conseqüències i judicis que la mateixa comparança es porta. En l'obra del silenci seguit hem pogut apreciar-hi nosaltres profundes revelacions de nous valors que han sorgit a la llum de renovació, i que sens dubte hauran d'ésser factors estimats en el mateix bregar que ja de temps a nosaltres se'ns emporta.

Mai tant com en aquestes hores temorenques que es tornen feixugues pels governants del nostre Estat, s'havia alçat d'arreu i amb un crit tan general el clam de vida nova que s'escapa dels pobles vius de l'Espanya vella. Ja no és Catalunya sola, la terra befada i injuriada, aquella qui reclama l'ambient de sanitat els batecs del qual li porten les modernitats obertes que del món li arriben: en el chor magnífic de les veus catalanes s'hi han ajuntat en aquests temps d'esdeveniments i frisanques totes les altres veus que guardaven un llevat de fortalesa en el seu mateix silenci, i avui s'alcen plegades en l'acusació i en la reclamació.

Tothom s'és adonat de que és vinguda l'hora d'acabar amb els vicis del governament espanyol, i que damunt les runes de l'imperi de la ficció i del favoritisme cal alçar-hi l'organització d'una Espanya més sincera i més pulcra, on no s'hi facin sentir les estrebades de les ànsies populars que hi són opreses; tothom viu en aquests dies de forçat quietisme les fal·leres d'una pruija que de llargament els catalans hem sentit, i ara ja s'escampa com la llum entre les tenebres. I bé vindrà el sol batent després de l'aurora qui s'anuncia.

En el nostre dissortat país on enstoquen homes de l'alçada política del senyor Dato per a regir la nau de l'Estat en els tràngols difícils de l'Europa revolta, on la realitat ha d'aparèixer-hi sempre en les formes més crues i més doloroses, on encara poden existir-hi governs que perdurin mercès a tenir suspeses les garanties constitucionals i negats els drets de ciutadania i sobirania, avui, no-gens-menys,

dipòsits, pot resultar de vertadera eficàcia aquesta autorització i per mitjà d'ella proporcionar als cultivadors de la terra el capital indispensable que ara havien d'anar a cercar en condicions onerosíssimes degudes en part a la manca d'una garantia fixa, fàcil d'obtenir des d'ara amb l'aplicació dels seus preceptes.

Potser que els formulismes que en el R. D. que comentem s'estableixen, siguin un inconvenient per l'aplicació corrent de la penya agrícola que el mateix desenrotlla, puix la necessitat de l'atorgament d'una escriptura pública i la seva consegüent inscripció en el Registre de «Prenda agrícola» que a càrrec dels Registradors actuals de la Propietat es creen, és indubtablement una trava que pot privar, sobretot en els seus començos, mantes vegades la seva aplicació. L'inconvenient esmentat podria fer-se menys sensible creant uns documents que, a semblança dels actuals contractes d'inquilinat, no fessin indispensable la intervenció de Notari públic en la seva atorgació, o almenys es podria limitar a la legalització de les firmes dels atorgants, com a requisit indispensable per a l'inscripció del document en el Registre. La modicetat dels honoraris d'aquells funcionaris en l'atorgament de les escriptures farà, per altra part, no tan gros l'inconvenient.

Més importància té per limitar la seva eficàcia, en quant es tracti de préstecs sobre fruits pendents, la manca d'institucions establint l'assegurança contra la pedregada i demés agents atmosfèrics que hom requereix amb urgència siguin una realitat, bé sia establint-la el Govern com a cosa oficial, o bé suplint la deixadesa del mateix mitjançant la creació de societats mutuais de regoneguda importància i serietat.

El títol II desenrotlla en els seus articles lo referent als resguards de dipòsit, permetent als Sindicats, Caixes Rurals i altres entitats que obtinguin autorització del Govern, el dedicar-se a les operacions pròpies de les Companyies de Magatzems generals de dipòsit, o sia: el dipòsit conservació de les mercaderies que les hi sien encarregades, i la emissió dels corresponents resguards que seran dos, un que acrediti el dipòsit i l'altre anomenat de garantia o *Warrant* amb el qual podran empenyar-se les mercaderies dipositades.

Les societats que es dediquin a aquestes operacions no tenen més obligació que portar els llibres de conformitat amb lo establert en el Codi de Comerç.

No cal ponderar perquè és notoria l'importància que representa el poder negocier amb mercaderies sense necessitat de la seva enagenació i solament amb el document acreditatiu del dipòsit. Cal afegir-hi el poder dedicar-se aquestes societats a la classificació, empaquetatge, etc. dels productes, i que els és permès també l'establiment de llotges de contractació i publicació de contractacions.

A les societats agrícoles els obre aquest R. D. un camp d'acció vastíssim que si saben aprofitar portarà indubtablement beneficioses conseqüències, i en la nostra Comarca fóra de desitjar s'estudiés la possibilitat de la seva implantació que senyalaria, cas de arribar-se a cap, amb una fita memorable el moviment agrícola empordanès, per dissort ben lent i endarrerit encara.

X. X.

DE L'AJUNTAMENT

En la sessió anit celebrada per la nostra Corporació Municipal, continuant-hi la discussió sobre la Biblioteca Popular, s'hi va acordar cedir, en la forma precisa que indiquen les condicions a les quals l'Ajuntament va subjectar-se al concórrer

al Concurs per a l'establiment d'aquelles Biblioteques, el terreny de la Presó Vella necessari per a l'edificació d'aquell nou centre de cultura.

No volem consignar aquí altra cosa que els noms dels consellers qui varen donar el seu vot.

Votaren a favor de la Biblioteca els senyors següents:

Cusi, Pichot, Pujolà, Burgas, Vidal, Teixidor (J.), Teixidor (E.), Canadell, Gratacós, Sala, Giralt, Ventura i Bonaterra.

Votaren en contra d'ella, els senyors MORAGAS, LÓPEZ, i PASCAL.

O sia: l'imperfecta trinitat.

DE LA SOPA DELS POBRES

Llista complementària de la subscripció

	Pessetes
Narcís Flori	2'00
Emili Oliveras	4'00
Josep Gelabert	50'00
Pere Alegri	2'00
Santiago Socias	20'00
Lluís Azemar	10'00
Eudald Giralt	15'00
Carme Butxaca	1'00
Agustí Cervera	1'00
Narcís Pau	2'00
Josep Taberner	2'00
Sebastià Escapa	7'00
Jacinte Noguer	4'00
Vicens Salleras Soler	2'00
Josep Gou	5'00
S. Segreranyes	0'50
Acosta Germanes	2'00
Joaquim Serra	10'00
Concepció Comellas	10'00
Albert Vilanova	7'00
Ramon Bartolomé	2'00
Teresa Rodeja	1'00
Rosa Pujol	2'50
Joan Pujol	3'00
Pere Pujadas	2'00
	167'00

Jocs Florals de l'Empordà

organitzats per l'Ateneu Empordanès, baix el patrocini del Magnífic Ajuntament de la Ciutat de Figueres.

ANY I.

Convocatòria

A tots els poetes, escriptors i músics de la terra catalana, salut.

El Magnífic Ajuntament de Figueres i l'Ateneu Empordanès, es senten honorats al convidar-vos a pendre part al poètic concurs que es celebrarà aquest any a la capital de l'Alt Empordà i que continuarà celebrant-se anyalment en una diferent ciutat empordanesa, a fi de lograr que l'esperit de les mateixes vagi dignament d'acord amb les modernes corrents de ciutadania.

Totes les composicions deuran enviar-se en la forma de consuetud i a nom dels respectius secretaris i en l'estatge social de l'Ateneu Empordanès, carrer del Pi, 11, Barcelona, abans del primer de novembre.

La Festa tindrà lloc en la ciutat de Figueres el dia 8 de desembre.

Les composicions musicals premiades seran degudament executades en l'acte de la celebració de la Festa Musical que tindrà lloc la nit del mateix dia.

Proximament es publicarà el cartell de premis. Es pot avançar, però, que són ja variis els consistents en metàl·lic i a tema lliure, com també que hi hauran valiosos premis destinats a sardanes i cançons populars.

Que la Verge vos inspire, per glòria de l'Empordà i pel major esplendor del verb de Catalunya!

JURAT LITERARI

Pere Corominas, president; J. Pous i Pagès; Bonaventura Sabater; Miquel Roger i Crosa; Ramon Pella i Tort; Ambrosi Carrión, vocals; Eusebi Isern i Dalmau, secretari.

JURAT MUSICAL

Joan Lamote de Grignon, president; Juli Garreta, de Sant Feliu de Guixols; Josep M. Soler, de La Bisbal; Simó Gratacós, de Figueres, vocals; Joan Gibert i Camins, secretari.

COMISSIÓ ORGANITZADORA

Josep Sans i Roquer, Lluís Portabella i Conde-Lacoste i Simó Gratacós i Oliiveres. Barcelona 26 de setembre de 1916.

NOTICIARI

Aquest número d'ALT EMPORDÀ ha passat per la censura de l'autoritat governativa.

La nostra Audiència provincial ha deixat sense efecte el processament del jove Laureà Mont, i ha sobresseït la causa que durant tant de temps commogué fonamentament aquesta ciutat i encomrada, per suposar-lo les autoritats complicat en el cregut emmetzinament de la família Giménez morta d'estranya manera.

Ara que arriba la rehabilitació completa del fill d'una casa apreciadíssima en la nostra ciutat, i es confessa un error soferit, hom recorda el llarg calvari que hagué de patir en la seva ignocència el jove Mont. I és perço que nosaltres volem ara contribuir a la seva absoluta rehabilitació, i ens plau, ademés, avui que judicialment és provada com a certa la ignocència per tota la ciutat creguda en aquells instants d'afflicció pels seus pares i tota la família que ens són amics, fer-los part de la nostra satisfacció per aquest final de justícia.

Per l'Ajuntament del Port de la Selva, en el qual hi realitza una meritòria obra d'Alcalde el nostre apreciat amic N'Antoni Cairó, ha sigut pres per unamitat l'acord de dedicar un dels carrers de la població a la gloriosa memòria de N'Enric Prat de la Riba, primer President de la Mancomunitat de Catalunya.

Aquest acord és un vivíssim exemple per aquelles altres poblacions que hi estan en descobert.

PRACTICANT Se'n necessita un a la Farmàcia Ferran.
Donaran raó en la mateixa.

A iniciativa del patrici Carles Casades de Còdol, mercès al desveïllament del qual s'ha fet una gran avençada en el projecte d'urbanització del nostre formós passeig ciutadà, s'està preparant l'organització d'unes festes per tal de recullir els cabals necessaris per a dur a cap aquella millora urbana.

Entre les dites festes hi haurà funcions teatrals i cinematogràfiques en els coliseus de la ciutat, a més de la Festa de la Flor, a les quals és de creure que tothom voldrà contribuir-hi a fi de que pugui ésser ben prompte realitat el somni d'infant que hem sentit tots els figuerencs.

En altre lloc d'aquest número publicarem el cartell dels Jocs Florals organitzats per l'Ateneu Empordanès que han d'ésser celebrats en la nostra ciutat el dia 8 de Desembre vinent, i que a jutjar per les noves que en té la Comissió organitzadora tindran una plena importància que dignament clourà la temporada de Jocs d'enguany.

Malgrat de l'acord pres ja de temps pel nostre Ajuntament de donar el nom de l'excels poeta En Joan Maragall a l'avui anomenat carrer de la Presó, encara és

l'hora en què no han sigut canviades les lloses indicadores d'aquell carrer. Creiem que seria convenient que la Comissió Municipal que li pertoca se'n preocupés

El Govern ha nomenat un nou Alcalde de R. O. a Santa Coloma de Farnés, continuant la sèrie de nomenaments que de tals personatges ha vingut fet en mantes ciutats catalanes. Però allí, almenys, han pogut mostrar l'unanimitat de la protesta contra aquell senyor que hi va a interrompre la vida municipal.

Josep Sans i Roquer

ADVOCAT

Gestió i tramitació dels préstecs amortitzables del Banc Hipotecari d'Espanya al 5% anyal.

Compra-venda de finques rústiques i urbanes en totes les poblacions de la Comarca.

Cervantes, 25 (abans S. Pau)

FIGUERES

La «Lliga Nacionalista de l'Alt Empordà» ha enviat la seva adhesió a les gestions fetes per la Presidència del Congrés dels Diputats per tal d'obtindre que la causa seguida al Diputat Don Marcellí Domingo passi a la jurisdicció civil del Tribunal Suprem.

En ésser elegit President de la Diputació de Barcelona el senador per aquesta «provincia» i eminent amic nostre, Don Joan Vallès i Pujals, sentim la satisfacció de poder felicitar-lo coralment per la confiança que ha merescut dels seus companys de diputació d'ocupar el lloc difícil que sublimà en la seva actuació el Mestre Prat de la Riba.

La «Joventut Nacionalista» que té iniciada una subscripció per a oferir una bandera a la «Lliga Nacionalista de l'Alt Empordà» prega als seus amics que no figurin encara en les llistes de donants sien servits de voler contribuir també a tan gentil present.

Avui dissabte havien de reunir-se a Barcelona per a canviar impressions sobre els problemes polítics d'actualitat, les comissions segona i tercera de l'Assemblea de Parlamentaris.

COL·LEGI-ACADEMIA "MONTURIOL"

Cursos d'anglès, francès, alemany i italià, a càrrec de dos il·lustrats professors, titular un d'ells i ex-profesor d'importants Col·legis i Liceus de França i Alemanya.

Lliçons de Taquigrafia per un entès professor.

Ensenyança de la Teneduria de Llibres i pràctiques de comerç.

Exàmens públics d'aptitud i exposició de treballs a fi de curs.

Les ensenyances són donades pel procediments actius, pels quals l'alumne pren part activa en son ensenyament.

Tip Josep Trayter, Cervantes, 13. Figueres

Clínica del Doctor SALESA CREIXELL

Ex-Metge Tocòleg, per oposició, de Madrid; Metge de 1.ª classe del Cos de Presons, per oposició. De l'Institut Rubio.

CIRURGIA GENERAL, PART I MARIU

INJECCIONS INTRAVENENOSES DEL 606

Pràctica de qualsevol intervenció quirúrgica.

Especialitat en la cura radical de la trencadura.

CONSULTA DE 11 A 1 - - - CARRER NOU. 25. 2.^{on}

"La Electricidad"

de Sabadell

MOTORS ELECTRICS

MOTO - BOMBES

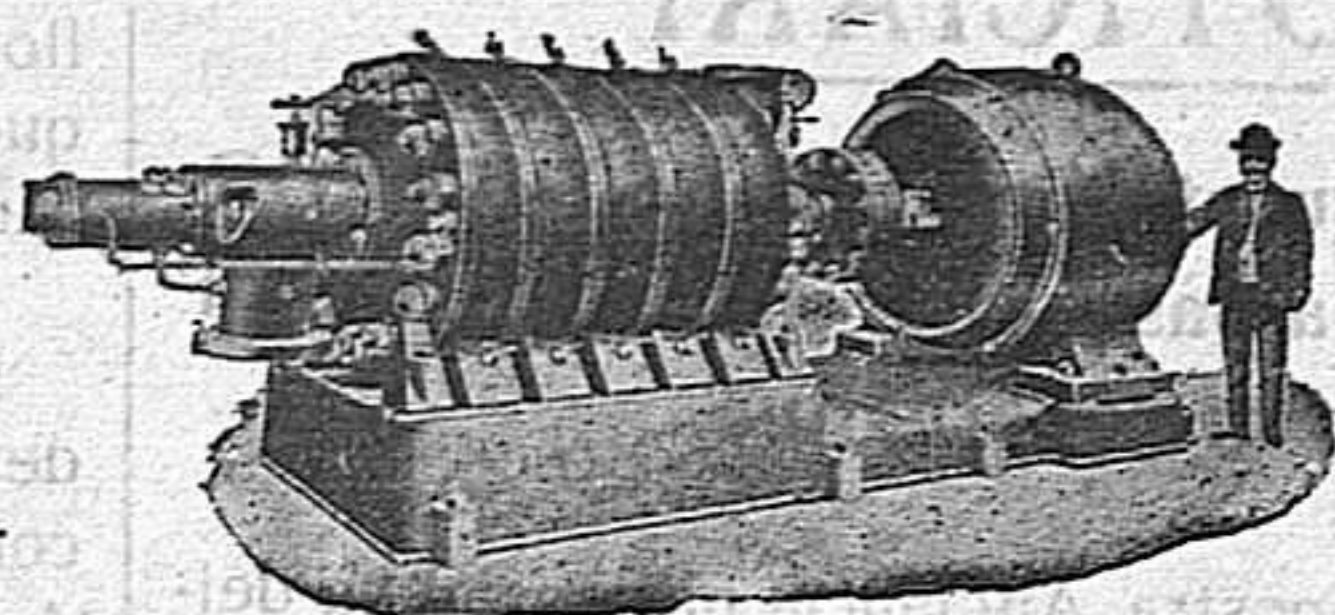
TURBINES

MATERIAL ELECTRIC

Demaneu preus i pressupostos als

UNICS REPRESENTANTS per a la comarca

Fills de JOAN LLONCH i PONS. -- FIGUERES

CENTRE D'ESPECIFICS

NACIONALS i ESTRANGERS

DIPOSIT D'AIGÜES MINERO

MEDICINALS - SUEROS

i VACUNES

ORTOPEDIA

PERFUMERIA

HIGIENICA

ESPECIALITATS

Farmacèutiques FERRAN

Fosfomaltina granular. Poderós tónic reconstituent.

Neurokefaline. Especific segur i inofensiu per a calmar rapidament el mal de cap i dolors nerviosos.

Matacucs vegetal. Infal·lible per a expulsar els cucs intestinals de les criatures.

Loció capilar. Higiene del cap. Hermoseja el cabell; evita i deté sa caiguda.

Tòpic callicida. Cura radicalment els ulls de poll i dureses dels peus.

Dipòsit General: Farmacia FERRAN - FIGUERES

TRENCADURES

CURACIÓ RADICAL
AMB ELS

La ciència ha donat un gran pas en el tractament d'aquesta molesta i perillosa malaltia, conseguint curar-la, en poc temps i en totes les edats, tal com podem provar-ho amb innombrables certificats de pacients que després de portar durant anys i anys aparells de tota mena, han pogut amb el nostre senzill tractament veure's lliures per sempre de la seva dolença.

Concessionari exclusiu per la província
DOMÈNEC RIPOLL

GABINET DE CALLISTA Rambla, 7, 1.er - FIGUERES

Consultes gratuïtes de 9 a 1 i de 3 a 7

Petits braguers de goma per a nens, i faixes abdominals

PERE M. CARRÉ

Habilitat de Classes passives, de Presons i de Sanitat

CENTRE ADMINISTRATIU

Representació d'Ajuntaments, fabricants i particulars

(Unic despatx amb consulta gratis als Ajuntaments)

REPRESENTANT EN BARCELONA i MADRID

CARRER DE LA FORSA, 8, 1.er - GIRONA

TELEFON INTERURBÀ NUM. 40

Camisería COLL

PLACA CONSTITUCIÓ, 24

FIGUERES

Es l'antiga casa de confiança per comprar camises, colls, punys, genres de punt i tota mena de roba blanca, per a senyores i nens.

CAMISES A MIDA, CONFECCIÓ ACURADA

Especialitat en vestits de batejar

MAGATZEMS DE FERRO i FERRETERIA

Fills de Joan Llonch i Pons

Palau (Placeta), 13. - FIGUERES

MAQUINARIA AGRÍCOLA

CUINES ECONOMIQUES

(Per a llenya, carbó i serradures)

CAIXES PER A CABALS

BATERIA DE CUINA

tota mena d'articles per a obres i construccions.

Fàbrica de glaç i Cambra Frigorífica

Per a detalls i condicions dirigir-se a la Fàbrica

Carrer de la Concepció, 17. (Telèfon 71) - FIGUERES

ALT EMPORDÀ

Periòdic setmanal nacionalista

Redacció i Administració: Cervantes, 1, pral. - Telèfon n.º 337

FIGUERES

Política: Vida ciutadana.

Preus de subscripció: { A Figueres: 1'00 pta. trimestral.
Per fora: 1'50 »

A Figueres se trobarà de venda en la Llibreria d'En Josep Masdevall, carrer de Palau.

En l'Administració del setmanari hi són admesos anuncis.